

השפעת סוג החממה - נמוכה לעומת גבוהה - על האקלים המתהווה בחממה, היבול והאיכות בגידול עגבניות בהדלייה בערבה, משק עופר ניסמן, עין-יהב 1988-1989.

רפי דיין, רבקה אופנבך, יורם צביאלי, ישראל צברי, רבקה אופנבך

- מו"פ ערבה.

אברהם ארבל, נחום זמיר, עודד יקותיאלי - מינהל המחקר החקלאי - המכון להנדסה חקלאית.

יורם פוקס, אילנה רוט, אסיה וקסלר - מינהל המחקר החקלאי - המכון לטכנולוגיה ואיחסון.

עופר ניסמן - מושב עין-יהב.

תקציר

היקף גידולי הירקות בערבה בבתי צמיחה נאמד כיום בכ-2,000 דונם, בערך כ-10% מהיקף הגידול הכללי של שטחי הירקות. כיום בערבה קיימים סוגים שונים של בתי צמיחה החל ממנהרות עבירות ומבנים נמוכים וכלה בחממות גבוהות כנהוג במרכז ובצפון הארץ. הגידולים העיקריים המאכלסים מבנים הם: מלון, אבטיח, פלפל וצמחי תבלין - כגידולים שרועים ומלון ועגבניות בהדלייה. מטרת עבודה זו לבחון בצורה מקיפה שני סוגי מבנים לגידול עגבניות בהדלייה:

האחד: חממה גבוהת מרזב - 4 מ' גובה מרזב, במתכונת המקובלת במרכז הארץ מתוצרת "פקר פלדה".

השני: חממה נמוכת מרזב - כ-2 מ' גובה מרזב, במתכונת המקובלת בערבה - יחידות של 5 ד' למבנה, באורך של כ-100 מ', פתחי אוורור בגג ובצדדים. חממה "סיאמית" מתוצרת א.פ. בתי צמיחה.

במהלך העונה נלמדו :

א. תנאי האקלים (טמפרטורה ולחות) באמצעות בקר אקלים מתוצרת "אלדר"

- יד מרדכי.

ב. קצב צימוח, רמת היבול והתפלגות גודל הפרי.

ג. איכות הפרי וכושר השתמרותו.

ד. השוואת עלויות של שני סוגי המבנים.

מתוך התוצאות ניתן ללמוד על כך שבחממה הנמוכה הלחות היחסית המתקבלת במשך שעות היום קרובה יותר לתחום הרצוי (70%), זאת בהשוואה לחממה הגבוהה שבה הלחות היחסית נמוכה יותר בכ- 20%-15%. מעבר לכך לא נמצאו הבדלים משמעותיים בתנאי האקלים שהתקבלו בשני המבנים.

כמו כן לא נמצאו הבדלים משמעותיים בין שני המבנים בפרמטרים הקשורים ישירות לגידול, כגון : קצב צימוח, רמת היבול הכללי, התפלגות גודל הפרי ובדיקות האיכות וכושר השתמרות הפרי.

נתוני האקלים כפי שנמצאו ללא הבדלים משמעותיים בניסוי זה תומכים למעשה באופן ברור בממצאי הגידול, היבול והאיכות, אשר גם הם נמצאו ללא הבדלים משמעותיים בין שני סוגי המבנים.